Lausunto
9.5.2017

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Asia: UJ 6/2017 vp **-** U 50/2016 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevan direktiivin muuttaminen)

Viite: Lausuntopyyntö 4.5.2017

Euroopan komissio julkaisi 25.5.2016 ehdotuksensa audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin uudistamiseksi. Komissio esittää joitakin kevennyksiä sääntelyyn, mutta laajentaa myös samalla sääntelyä on-demand palveluihin ja esittää yhteissääntelyä videoalustoihin. MTV kannattaa komission tavoitetta vähentää mainonnan sääntelyä, mutta emme voi hyväksyä komission ehdotusta uudesta eurooppalaisen sisällön kiintiöstä on-demand palveluissa. Tämä lisää sääntelyä ja nakertaa kansallisten toimijoiden kilpailukykyä entisestään.

Lähtökohta

MTV kannattaa voimakkaasti sitä, että voimassa olevaa sääntelyä tarkastellaan. Nykyinen direktiivi annettiin vuonna 2007 ja saatettiin voimaan Suomen lainsäädäntöön vuonna 2010. Televisio- ja koko media-ala on sen jälkeen muuttunut huomattavasti ja murros näkyy etenkin pohjoismaissa ja Suomessa, jossa television katselu on siirtymässä verkkoon ja kansainvälinen kilpailu kovenee päivä päivältä. Monet uudet toimijat, kuten sanomalehdet ja operaattorit tarjoavat omia audiovisuaalisia palveluita verkossa. Direktiivin soveltamisala on monien uusien palvelujen osalta epäselvä.

MTV:n mielestä direktiivin asettamat säännöt lineaarisille televisiopalveluille ovat vanhentuneet. Lisääntyvä kilpailu, etenkin Suomen ja Euroopan rajojen ulkopuolelta asettaa toimijat eriarvoiseen asemaan. Tiukka kansallinen lainsäädäntö (kuvaohjelmalaki, arpajaismainonta, alkoholimainonta yms.) on haitaksi kotimaisille mediayhtiöille. Tämän lisäksi direktiivin asettamat säännöt kaupalliselle viestinnälle aiheuttavat MTV:lle kustannuksia sekä sääntelyn hallinnoinnista että rajoituksista johtuneesta myymättä jääneestä mainonnasta. Mainonnan sääntöjen tulkinnanvaraisuus on myös lisännyt sääntelyn valvontaa kansallisia toimijoita kohtaan, samalla kun kansainvälisten yhtiöiden toimintaa ei kansallisella tasolla valvota.

Tavoite

MTV:n tavoite uudelle sääntelylle on luoda yhteinen teknologianeutraali audiovisuaalisten sisältöjen sääntelykehys. Kaikille alan toimijoille (kotimaiset, ulkomaiset, julkinen palvelu, kaupalliset) tulee asettaa yhteiset pelisäännöt, jotka kannustavat investoimaan laadukkaisiin sisältöihin.

Kaupallinen viestintä

Kaupallisen mediatoimijan kannalta on erityisen tärkeätä tarkastella direktiivin sääntöjä koskien kaupallista viestintää ja mainontaa. Mainonta on edelleen mediatoimijoiden ensisijainen tulonmuoto ja noin 70 % MTV:n liikevaihdosta.

Mainonnan sääntelyn vähentäminen komission esityksen mukaiseksi lisäisi MTV:n mainostuloja noin 7-8 miljoonan euron arvosta vuodessa ja mahdollistaisi lisäpanostuksia sekä kotimaiseen draamaan että uutis- ja ajankohtaisohjelmiin. **MTV on sen vuoksi jo aikaisemmin esittänyt, että kannattaa komission alkuperäistä esitystä etenkin artiklaan 23, joka koskee mainonnan määrää.**

MTV kannattaa valtioneuvoston jatkokirjelmässä esitettyä kantaa ja esittää siihen vielä seuraavia kommenteja:

1. MTV kannattaa Suomen näkemystä siitä, että direktiivin soveltamisalaa ei tulisi laajentaa. Perinteisten televisiopalvelujen ja internetin välityksellä tapahtuvien palvelujen sääntelyn epäsuhtaa tulisi pikemmin korjata sääntelyä vähentämällä. Olemme kuitenkin jo aikaisemmin todenneet, että komission esitys alaikäisten suojelusta ja vihapuheen kitkemisestä ovat tärkeitä tavoitteita ja sen vuoksi voimme tältä osin kannatta komission esitettyä sääntelyä videojakoalustoihin.

2. Valtioneuvoston jatkokirjelmässä todetaan, että Suomi kannattaa mainonnan sääntöjen keventämistä. Tästä olemme samaa mieltä ja esitämme eritoten, että artiklasta 20.2, jossa säädetään mainonnan sijoittelusta elokuvissa, uutis- ja lastenohjelmissa tulisi luopua.

3. MTV:n tärkein tavoite direktiivin uudistamishankkeessa on saada joustavammat säännöt mainonnan määrään. Mainoksia on voitava sijoittaa vapaammin ja joustavammin ottaen huomioon ohjelman luonteen ja ajankohdan. **Nykyisestä 12 minuutin tuntirajoituksesta tulee sen vuoksi luopua. Kannatamme ensisijaisesti komission muutosehdotusta artiklaan 23.1, mutta voimme myös kannattaa puheenjohtajamaan esitystä kahdesta ”ikkunasta”, klo 6-18.00 ja klo 18.00-0.00, joiden sisällä mainonnan määrällinen rajoitus olisi 20%, ilman erillistä tuntirajoitusta.**

4. Direktiivin eurooppalaisten ohjelmien kiintiöt ovat haitaksi sananvapaudelle ja liiketoiminnan vapaudelle. Mielestämme kaupallisilla toimijoilla tulee olla mahdollisuus itse päättää minkälaisia ohjelmia tarjota kuluttajilleen etenkin palveluissa, jotka ovat erityisen kilpailtuja, kuten tilausvideopalvelut. Koska tiedämme, että kiintiön poistaminen on poliittisesti vaikeata usealle jäsenmaalle, **kannatamme valtioneuvoston esitystä siitä, että sääntelyn on oltava mahdollisimman joustavaa ja että uusia rahoitusosuuksia koskevasta sääntelystä tulisi tehdä vaikutusarviointi.**

Petra Wikström
MTV Oy
Yhteiskuntasuhdejohtaja